

Welkom Marie Geys-Rappange lezing, 21 mei 2026, Gouvernement aan de Maas

(Gesproken woord geldt)

Hoe zetten wij het voort?

Koninklijke Hoogheid,
Nazaten van Marie Geys-Rappange
Beste mensen,

Welkom bij deze bijzondere lezing ter ere van Marie Geys-Rappange,
de allereerste vrouw die in 1919
een zetel wist te veroveren in ons Limburgs parlement.

Zij kreeg die kans
dankzij een grote democratische vernieuwing
die toen óók de vrouwelijke helft van de bevolking
het recht gaf om mee te doen aan het politieke proces.

Marie Geys-Rappange greep dat recht
met beide handen aan,
vooral om te pleiten voor meer gelijke kansen.

Zoals voor vrouwen, die door te trouwen
hun baan verloren, en daardoor
niet meer mochten meedoen in het arbeidsproces.

De geesten waren toen nog niet rijp voor haar ideeën,
maar we kunnen haar met recht
een pionier noemen:
iemand die de weg begon te effenen
op het gebied van emancipatie en sociale rechtvaardigheid.

En pioniers als Marie
kan élke samenleving
gebruiken;

zéker als een

samenleving de
weg dreigt kwijt te raken...

Vorige maand vierden we
de 40e verjaardag van dit gouvernement;
ons Limburgs huis van de democratie.

En zoals ik toen al zei,
die democratie, de ziel van dit gebouw,
vraagt - nét als die miljoenen bakstenen,
het marmer en het Venetiaans glas van de kroonluchters -
onderhoud en zo nodig vernieuwing.

Zeker als te veel mensen afhaken,
mensen die niet meer mee
kunnen, hoeven of willen doen.

Niet kunnen omdat ze
al te druk zijn met hun hoofd boven water te houden; of
de capaciteiten missen, niet goed kunnen lezen, de taal niet machtig zijn; of
simpelweg zijn klemgezet ...

Niet hoeven omdat ze
érg goed voor zichzelf kunnen zorgen
en het zich kunnen veroorloven
zich van niks en niemand wat aan te trekken.

Niet willen, omdat ze
liever de democratie ondermijnen;
met haat en intimidatie hun zin willen doordrijven;
het recht van de sterkste willen laten gelden...

We zagen ze al langer bezig op *social media*,
maar nu ook meer en meer op straat,
zoals vorige week in Loosdrecht...

En dan is er nog die grote groep,

de stille meerderheid,
die vaak niet eens meer weet
hóe mee te doen...

De politiek lijkt immers ook de weg kwijt;
alleen maar bezig met de waan van de dag
in plaats van écht te werken
aan de problemen waar mensen
dagelijks mee worstelen.

Mensen die daarom ook
meer en meer het idee krijgen,
dat de overheid er niet voor hen is:

“Ze zijn alleen maar met elkaar bezig”

zo hoor je dan.

Dan kijkt toch niemand vreemd op
als het CBS bekendmaakt (vorige week nog)
dat het vertrouwen in de politiek
nog nooit zo laag is geweest:

slechts één op de vijf Nederlanders
van 15 jaar en ouder
zegt nog vertrouwen te hebben
in de mensen die hun moeten vertegenwoordigen

Kortom: onze democratie heeft niet een beetje onderhoud nodig,
maar een grondige renovatie.

We zijn nog niet verloren,
maar het wordt nú wel tijd
om met elkaar écht in gesprek te gaan;

een gesprek over
in welke samenleving

we nu samen willen leven.

Een gesprek waarin óók
de stille meerderheid
haar stem terug kan vinden.

**“Een democratie werkt alleen
als iedereen mee kan doen”,**

zo klonk zojuist in het filmpje
de heldere kernboodschap
van Marie Geys-Rappange.

Haar hele verdere leven
stond in het teken
om ieder geval vrouwen
in beweging te krijgen
om mee te doen;
om hun stem te laten horen...

Maar de vraag van vandaag is:
hoe krijgen wij iedereen
in beweging?

Met onze democratietafels
hebben we een eerste stap gezet.

Iedere Limburger kon zich aanmelden;
en wat we vooral merkten:
mensen willen gehoord worden.

Ze willen dat er écht naar hun geluisterd wordt,
dat hun zorgen serieus worden genomen.

We hebben daar al veel van geleerd,
en hopen nog meer
te leren als de burgemeesters deze tafels

ook in hun eigen gemeenten organiseren.

Maar hiermee zijn we er nog lang niet;
het is slechts een eerste stap
om iets dichterbij elkaar te komen ...

Een volgende stap is:
ons laten inspireren
in de geest van Marie Geys-Rappange,
door een andere pionier;
iemand die mensen in beweging weet te krijgen
én hun vertrouwen te winnen.

Daarom ben ik trots
dat onze hoofdspreker vandaag
prinses Laurentien is.

Ze staat bekend om haar gepassioneerde inzet
voor laaggeletterden, toeslagenouders en kinderen,
en weet als geen ander hoe
je het juiste gesprek voert
om écht contact te maken.

Koninklijke hoogheid,
aan u het woord
over

hóe zetten wij het nu voort.